

בבית המשפט העליון בירושלים

ע"א 3693/15 - ז'

וערעור שכנגד

לפני: כבוד הרשמת ליאת בנמלך

המערערים: 1. יוסי לנגוצקי
2. תמר חיפוישי נפט בע"מ
3. ל.י.א. חיפוישים בע"מ

נגד

המשיבים: 1. רציו חיפוישי נפט (1992) שותפות מוגבלת
2. ליגד רוטלי
3. איתן אייזנברג

בקשה לסילוק ההליך על הסף

החלטה

1. בפניי בקשה שהגישו המשיבים לסילוק ההליך על הסף, מחמת איחור נטען בהגשתו.

את עמדתם כי ההליך הוגש לאחר חלוף המועד להגשה מבקשים המשיבים לבסס על שלוש טענות מרכזיות: האחת, כי על פי מערכת "נט המשפט" בא-כוח המערערים צפה בפסק הדין עליו נסב ההליך כבר במועד בו ניתן פסק הדין, 23.3.2015, וכי יש לראות במועד זה משום מועד המצאה כדין; השניה, כי פסק הדין נשלח לבא-כוח המערערים בדואר רשום ביום 12.4.2015, ועל כן גם אם נמנה את הימים הנתונים להגשת ההליך למן מועד זה הוגש ההליך באיחור של יום אחד; והשלישית, כי בכל מקרה נסיבות העניין, ובין היתר העובדה שהמערער 1 התראיין לתקשורת יום לאחר מתן פסק הדין והודיע על כוונתו להגיש ערעור,

מצדיקות להחיל בענייננו את "חריג הידיעה" ולמנות את הימים להגשת ההליך למן המועד בו המערערים ובא-כוחם ידעו על פסק הדין.

לאחר שעיינתי בטענות הצדדים ושקלתי בדבר הגעתי למסקנה כי אין מקום להיעתר למבוקש (ונוכח מסקנה זו התייתר הצורך ליתן החלטה בבקשת המערערים להגיש התייחסות לתשובת המשיבים, בקשה לה התנגדו המשיבים).

2. תחילה יש לבחון מהו המועד בו פסק-הדין הומצא כדין לידי בא-כוח המערערים, ויש להתייחס בהקשר זה לשתי טענות שהעלו המשיבים:

(א) המשיבים טוענים כאמור כי הצפיה של בא-כוח המערערים בפסק הדין נשוא ההליך, אשר תועדה באתר "נט המשפט" ביום 23.3.2015, היא בבחינת המצאה כדין.

המערערים אינם חולקים כאמור על כך שבא-כוחם צפה בפסק הדין במועד האמור, אך טוענים כי המשיבים שוגים בנוגע למשמעות אותה יש לייחס לצפיה זו, ולאחר עיון בטענות הצדדים סבורני כי הצדק עימם וכי אין מקום לראות באותה צפיה משום המצאה כדין.

השאלה אימתי משלוח החלטה באמצעות דואר אלקטרוני מבית המשפט לבא-כוחו של בעל דין מהווה המצאה כדין של ההחלטה לידיו, מוסדרת בסימן ג'2 לפרק ל"ב לתקנות תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984 (להלן: תקנות סדר הדין האזרחי). מבלי להידרש לכל התנאים הקבועים בהוראות אלו דומני כי די לומר שעל פי לשון התקנות (כפי שהיתה בתוקף במועד הרלבנטי ועד לפני ימים ספורים), נדרש משלוח של כתב בי-דין אלקטרוני (ראו הוראת תקנה 1ב497(1) בה מצוין כי מערכת הדואר האלקטרוני מספקת "לשולח" אישור; והוראת תקנה 1ג497(ב) העוסקת ב"כתב בי-דין אלקטרוני שנשלח אל כתובת דואר אלקטרוני"). פרשנותם של המשיבים לפיה די בצפיה יזומה של עורך דין בהחלטה הסרוקה בתיק אינה עולה אפוא מלשון התקנות, ועומדת בניגוד גם לפרשנות ולפרקטיקה הנוהגות.

בבחינת למעלה מן הנדרש אציין כי שני הנתיבים שנקבעו בהוראות תקנות סדר הדין האזרחי להמצאה בדרך של משלוח החלטה באמצעות דואר אלקטרוני מבית משפט לעורך דין - הן זה שהוסדר בתקנה 1ג497 לתקנות סדר הדין האזרחי (המותנה במשלוח אל כתובת דואר אלקטרוני שבמערכת דואר אלקטרוני, כהגדרתה בתקנה 1ב497 לתקנות) והן זה הקבוע בתקנה 1א497 לתקנות אלו - מותנה בכך שעורך הדין

מסר את כתובת הדואר האלקטרוני שלו לבית המשפט לצורך המצאה בהתאם להוראות התקנות האמורות. בענייננו הגיש בא-כוח המערערים תצהיר בו הבהיר כי כתובות הדואר האלקטרוני של משרדו המופיעות במערכת "נט המשפט" מסווגות כ"לא פעילות" ואינן משמשות לצורך המצאת כתבי בי-דין, ודומה כי גם בכך יש כדי להוביל לדחיית טענות המשיבים בעניין.

להשלמת התמונה, וגם זאת בבחינת למעלה מן הנדרש, אוסיף כי ביום 1.11.2015 נכנס לתוקף תיקון להוראות תקנות סדר הדין האזרחי בכל הנוגע להמצאת כתבי בי-דין באמצעים אלקטרוניים (תקנות סדר הדין האזרחי (הוראת שעה), תשע"ה-2015, ק"ת 7542 (13.8.2015)). בעיקרו של דבר, שינה תיקון זה את ההגדרה של "כתובת דואר אלקטרוני"; מסדיר הוא המצאה של החלטה מבית המשפט בדרך של משלוח הודעה וקישור להחלטה, אשר פתיחתה תתאפשר באמצעות מנגנון הזדהות מאובטח; וכן קובע כי על המבקש להמציא לבית המשפט כתב בי-דין אלקטרוני, למסור לבית המשפט כתובת דואר להמצאה דומה לידי, באופן המקדם את "עקרון ההדדיות" (עליו עמדו המשיבים בבקשתם). מכל מקום אין צורך להכנס לכל פרטיו של ההסדר שנקבע, שכן אין הוא חל על ענייננו.

הנה כי כן, מועד ה"צפיה" שנערכה בידי עורך דין ממשרדו של בא-כוח המערערים אינו מהווה מועד אשר ממנו יש למנות את הימים הנתונים להגשת ההליך הערעורי.

(ב) מועד ההמצאה בדואר רשום - פסק הדין נשלח לבא-כוח המערערים בדואר רשום בידי מזכירות בית המשפט. מן המסמכים שהוצגו עולה כי על פי אישור דואר ישראל וחותמת "נתקבל" של משרדו של בא-כוח המערערים הגיע פסק הדין למשרדו ביום 13.4.2015; באתר "נט המשפט" מצוין כי אישור המסירה הוא מיום 12.4.2015; ועל גבי אישור המסירה עצמו מצוינים שני התאריכים. בהתחשב בנתונים אלו כולם, ובפרט בשים לב לאישור של דואר ישראל ולחותמת "נתקבל" שהוצגו (והגם שלא הוברר מדוע צוינו שני תאריכים על גבי אישור המסירה עצמו, אשר אחד מהם הוזן למערכת "נט המשפט" כמועד ההמצאה), אין בפניי תשתית המצדיקה לקבוע כי ההליך הוגש באיחור. אציין כי איני רואה לקבל בהקשר זה את טענות המשיבים לגבי פגמים אשר נפלו בתצהיר של עובדת משרדו של בא-כוח המערערים אשר הצהירה על הבירורים שערכה בעניין, או לפקפק באמיתות החותמת שהוטבעה על ידי משרד בא-כוח המערערים על המכתב המלווה לפסק הדין, והנחתי היא כי פסק הדין אכן הגיע

בפועל למשרד בא-כוח המערערים בתאריך אותו נושאת החותמת (הנחה הנתמכת כאמור גם באישור של דואר ישראל).

3. כעולה מן האמור לעיל הנחת המוצא היא כי פסק הדין הומצא לידי המערערים ביום 13.4.2015.

לטענת המשיבים גם אם כך הוא, יש להחיל בעניינו את "חריג הידיעה", כלומר יש למנות את הימים הנתונים להגשת ההליך למן המועד בו ידעו המערערים על פסק הדין. גם בעניין זה איני רואה לקבל את עמדת המשיבים.

בפסיקה הובהר לא אחת כי ראוי לסטות מהוראת תקנה 402 סיפה לתקנות סדר הדין האזרחי, הקובעת כי "ניתנה ההחלטה שלא בפני המערער או המבקש בלי שהוזמן כאמור, יראו כיום מתן ההחלטה את היום שבו הומצא לו העתק ממנה", במצבים "חריגים וקיצוניים", בהם מוכח קיומן של "נסיבות מיוחדות, העולות כדי חוסר תום לב והשתק בעל דין" (ראו: בש"א 1788/06 קלינגר נ' זקס, פסקה 6 (13.11.2007) (להלן: עניין קלינגר); רע"א 8467/06 אבו עוקסה נ' בית הברזל טנוס בע"מ (8.7.2010) (להלן: עניין אבו עוקסה); רע"א 11286/05 זמיר נ' בנק לאומי למשכנתאות בע"מ, פסקאות 14-15 (8.7.2007)).

לאחר עיון בכל טענות הצדדים שבפני סבורני כי לא הוכח שיש מקום לסטות במקרה דנן מדרך המלך של "כלל ההמצאה", וכי לא הוכח בפניי כי המקרה דנן נמנה עם אותם מקרים "חריגים וקיצוניים", בהם חובת תום הלב הדיונית מחייבת בעל דין לנקיטת צעד דיוני על פי ידיעתו" (עניין קלינגר, פסקה 7).

ראשית, איני רואה לקבל בהקשר זה את עמדתם המשתמעת של המשיבים לפיה ראוי לקבוע באופן גורף כי צפיה בהחלטה במערכת "נט המשפט" - באופן יזום ומבלי שנערכה המצאה של ההחלטה בידי בית המשפט - מהווה "ידיעה" אשר ממנה יש למנות את הימים להגשת הליך ערעורי, ויש לבחון בכל מקרה נתון האם קיימות נסיבות קונקרטיות המצדיקות להורות כן.

שנית, בעניינו לא מצאתי כאמור כי מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות להחיל את חריג הידיעה, ובלשונם של המשיבים, לא השתכנעתי כי התקיים בעניינו אותו "דבר מה נוסף" המצדיק לסטות מן הכלל. העובדה שהמערער 1 הודיע בראיון עיתונאי על כוונתו להשיג על פסק הדין עוד טרם למועד ההמצאה, אינה מהווה לטעמי

צעד המצדיק, כשלעצמו, למנות את הימים להגשת ההליך למן מועד הידיעה. כן יש ליתן משקל גם לפרק הזמן הקצר יחסית (כשלושה שבועות) שחלף למן מועד ההמצאה לבין מועד הידיעה (השוו עניין אבו עוקסה, פסקה 29), כמו גם לכך שהמשיבים לא הצביעו על נסיבות חריגות שאירעו באותו פרק זמן, אשר הצדיקו את סברתם (עליה עמדו בסעיף 8 לבקשה) כי מניין הימים להגשת הערעור יחל במועד בו נודע למערערים על פסק הדין.

4. סיכומם של דברים - מכל הטעמים המפורטים לעיל בקשת המשיבים למחיקת ההליך מחמת איחור בהגשתו נדחית.

המשיבים ישאו בהוצאות המערערים בסך של 3,500 ש"ח.

ניתנה היום, כ"ג בחשון התשע"ו (5.11.2015).

ליאת בנמלך

ר ש מ ת